

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 24-01-27295 נ. נ.
כבוד השופטת עינת גלעד משולם

תיק חיצוני:

תובעת ה. נ.

נגד

נתבע א. נ.

החלטה

עניינה של החלטה זו בבקשת הנתבע (להלן-**האיש**) לסילוק תביעת מזונות הקטינות על הסף מפאת העדר סמכות עניינית.

רקע

1. הצדדים נישאו ביום 0.0.0000 ומנישואיהם נולדו הקטינות: " י" ילידת 0.0.0000 (שבע ושלושה חודשים) ושי' ילידת 0.0.0000 (בת ארבע ושלושה חודשים).
2. ביום 11.1.2024 הגישה התובעת (להלן-**האישה**) את ההליך שבכותרת ובגדרה בקשה לפסיקת מזונות זמניים. ביום 31.1.2024 הגיש האיש בקשה לסילוק על הסף מחוסר סמכות עניינית. תשובה האישה הוגשה ביום 6.2.2024.

תמצית טענות הצדדים

3. לטענת האיש, ביום 1.1.2024 הוגשה על ידו לבית הדין הרבני בנתניה תביעת גירושין בגדרה כרך את נושא מזונות הקטינות, המשמורת, הרכוש וכן בקשה לפסיקת פיצויים בגין ניאוף האישה. צוין כי בפני בית הדין התקיימו עד כה שני דיונים, האחד במסגרת ישוב הסכסוך והשני במסגרת תביעת הגירושין. הוטעם כי האיש הגיש ראשון את הבקשה לישוב סכסוך בבית הדין הרבני. ביום 29.1.2024 פנה האיש לבית הדין הרבני בבקשה לקביעת סמכות עניינית בסוגיית מזונות הקטינים וביום 31.1.2024 קבע בית הדין כי בעניין שבין הצדדים הסמכות העניינית לדון במזונות הקטינים נתונה לבית הדין הרבני. הוסף, כי אין זו הפעם הראשונה שבה מטעה האישה שכן קודם לכן פתחה הליך ישוב סכסוך בבית משפט זה כאשר במקביל התנהל הליך ישוב סכסוך בבית הדין הרבני. נטען כי בהתאם לפסיקה ולכלל כיבוד הערכאות, ומשעה שהאיש כרך את נושא המזונות עם תביעת הגירושין, בית הדין הרבני קנה סמכות ויש להורות על מחיקת התביעה.

4. לטענת האישה יש לדחות את הבקשה מאחר שהאיש כרך את תביעת המזונות ללא הסכמתה. האישה הפנתה לפסיקה המצדדת בגישה שלפיה, כשמוגשת תביעת מזונות לבית המשפט לאחר הגשת התביעה של ההורה האחר לבית הדין הרבני ואין הסכמה של שני ההורים לדיון בבית הדין הרבני, אזי תביעת המזונות בבית המשפט גוברת גם אם זו הוגשה במועד מאוחר יותר. עוד הוסיפה שעל יסוד הפסיקה שאליה הפנתה אין תחולה לפסיקה שאליה הפנה האיש, שכן עקרון

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 24-01-27295 נ. נ.
כבוד השופטת עינת גלעד משולם

תיק חיצוני:

כבוד הערכאות אינו חל כאשר נכרכה בתביעת הגירושין סוגיה שאינה ניתנת לכריכה כגון, תביעת ילד למזונותיו. לטענתה, בית הדין הרבני לא קיבל נתונים על אודות מזונות הקטינות, הנתבע הגיש תביעה בת מספר עמודים בהם חצי עמוד בלבד העוסק במזונות הקטינות ללא אסמכתאות וללא שהוגש מאום מטעם האישה. נטען כי בבית הדין הרבני לא החלו הליכים בעניין המזונות ואף לא נקבע דיון בעניין זה.

דיון

5. בעניינם של הצדדים, ניתנה זה מכבר החלטת כבוד בית הדין הרבני שלפיה קנה סמכות לדון בתביעת המזונות. בגדרי החלטתו מיום 31.1.2024 קבע בית הדין הרבני "ככל שהאישה לא תציג תוך 7 ימים תביעה לבית המשפט לענייני משפחה הקודמת לתביעת הבעל שהרי הסמכות העניינית לדון בתביעה נתונה לבית הדין הרבני". כאמור, תביעת האישה לבית משפט זה הוגשה לאחר שהגיש האיש את תביעתו לבית הדין הרבני.

6. האישה נסמכת בטיעוניה על פסיקה הקובעת כי אף אם הוגשה תביעת מזונות לבית המשפט לאחר הגשת תביעת האיש לבית הדין הרבני ומאחר שאין הסכמה להתדיין בבית הדין הרבני, אזי תביעת המזונות בבית המשפט גוברת חרף הגשתה במועד מאוחר יותר. מנגד, טוען האיש כי מקום שבו קנה בית הדין הרבני סמכות, יש לסלק את התביעה על הסף.

7. שאלת הסמכות העניינית, כאשר מדובר בתביעת מזונות קטין נדונה לראשונה בבר"ע 120-69 רות שרגאי נ' יהודה שרגאי, כג(2) 171 (1969) (להלן-הלכת שרגאי). בתמצית, יצוין שהלכת שרגאי מורה כי תביעת השבת הוצאות מזונות בעבר או בעתיד ניתן לכרוך לתביעת גירושין, מנגד לא כך בעניין תביעת מזונות קטין. הלכת שרגאי עומדת על מכונה, כך נקבע בבע"מ 7628/17 פלוני נ' פלונית (22.9.2019) (להלן-עניין פלוני). כבוד השופט מזוז שאליו הצטרף כבוד השופט קרא קבע כי: "הלכת שרגאי קובעת כי לא ניתן לכרוך תביעה למזונות ילדים בתביעת גירושין לפי סעיף 3 לחוק שיפוט בתי דין, אלא רק "תביעה להשבת יציאות". הלכה זו מצויה עמנו מזה כיוכל שנים, ועל פיה נהגו משך כל תקופה זו. הלכה זו לא נס ליחה ולא הועם זוהרה, והיא עודנה שרירה וקיימת, וטוב וראוי שכך." (פסקה 39 א'). נקבע ברורות כך, "מזונות ילדים הם זכות עצמאית של הילדים שאינה מותנית בקשר הנישואין, וממילא אינם חלק מזכות הכריכה שנועדה כאמור לאפשר הכרעה כוללת בעניינים הכרוכים בסיום קשר הנישואין. מטעם זה, מזונות אישה ניתנים לכריכה, אך לא מזונות הילדים. חובת הורה לזון את ילדו אינה מותנית בקשר נישואין. היא קיימת גם ללא נישואין, במהלך נישואין וגם לאחר פקיעתם." (עניין פלוני - פסקה 13 לפסק דינו של כבוד השופט מזוז).

8. הנתבע הפנה לבג"ץ 8497/00 פייג-פלמן נ' פלמן, נו (2) 118 (2003) (להלן-הלכת פלמן) לעניין כבוד הערכאות. הלכת פלמן מורה, כי כאשר אחת מהערכאות קנתה סמכות בעניין שנתבע לפניו,

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 24-01-27295-01 נ. נ.
כבוד השופטת עינת גלעד משולם

תיק חיצוני:

לא תידרש הערכאה האחרת לאותו עניין אף אם נתונה לה סמכות מקבילה, אלא אם מדובר באחד החריגים המקימים "טעם מיוחד" המצדיק כי הערכאה השנייה תידרש לטענות הנוגעות לסמכותה לדון בתביעה שלפניה, על אף קיומה של הכרעה סותרת בנוגע לסמכות כגון תביעת מזונות לילד. במקרה מעין זה כלל כיבוד הערכאות ייסוג, ויש מקום לקבוע כי החלטת הערכאה הראשונה ניתנה שלא כדין והיא בטלה, כך קבעה כבוד השופטת בינייש: "מקרה אחר שיתקיים בו טעם מיוחד" כאמור הוא כאשר ברור וגלוי על פני הדברים כי הכרעתה של הערכאה הראשונה לעניין סמכותה לוקה בחוסר חוקיות או בפגם חמור אחר היוורד לשורש הסמכות, שבעטיים הכרעתה בטלה... למשל כאשר נכרחה בתביעת גירושין סוגיה שאינה ניתנת לכריכה (כגון תביעת ילד למזונותיו), ואף על פי כן קבע בית הדין הרבני כי בסמכותו לדון בסוגיה זו מכוח כריכתה בתביעת הגירושין. במקרה זה החלטתו של בית הדין לוקה בפגם שיש בו כדי להביא לבטלותה" (פסקה 16).

בהתאם להלכת פלמן, ומפאת העובדה שעניינו של ההליך הוא במזונות קטין, הרי שמדובר בחריג המצדיק כי הסמכות לדון בתביעת מזונות קטינים תהיה בידי בית המשפט חרף קיומה של הכרעה סותרת וקודמת מטעם בית הדין הרבני בנוגע לסמכות, שכן כלל כיבוד הערכות נסוג. ראו לעניין זה החלטות בנסיבות דומות, שבהן כבוד בית הדין הרבני קבע כי קנה סמכות אולם החלטות בתי המשפט מצאו שיש לקבוע אחרת על יסוד החריג לכלל כיבוד הערכאות, כך בתלה"מ (ת"א-יפו) 16368-11-22 פלוני נ' אלמונית (7.2.2022), תלה"מ (חיפה) פלוני נ' פלונית (4.6.2023), ותלה"מ (פתח תקווה) 24176-07-23 נ' ג' (31.10.2023).

9. האישה הדגישה כי לא נתנה הסכמתה לכריכת המזונות בבית הדין הרבני ועל כן בית הדין הרבני אינו רשאי לקנות סמכות לדון במזונות הקטינות. עצם הגשת תביעת המזונות מלמדת על כך. לטענתה, בית הדין הרבני לא נימק את החלטתו או קבע דיון בנוגע לסמכותו והוסיפה כי זו ניתנה מבלי שהאישה הגישה דבר לבית הדין הרבני בנוגע למזונות הקטינות. בזהירות הנדרשת יצוין שעיון בהחלטת בית הדין הרבני מצביע על כך שלכאורה לא הוגשה תשובה עניינית קודם להחלטה לקביעת סמכות עניינית. האישה הפנתה לרמ"ש 23962-11-22 אלמונית נ' פלוני (6.12.2022). מדובר במקרה דומה בנסיבותיו לעניין דנא, אף בהליך זה ניתנה החלטת בית הדין הרבני שקבעה כי הסמכות לדון בסוגיית מזונות הקטינים נתונה לו, האישה הגישה השגה לבית הדין הרבני הגדול אשר דחה את בקשת רשות הערעור אגב קביעה כי מדובר בנושא שכבר נדון בבית הדין הרבני הגדול מספר פעמים וניתנה בו הכרעה מפורטת. כבוד השופט שוחט ביסס את מסקנתו על יסוד הלכת פלמן בציינו, כי כאשר נכרכת בתביעת גירושין סוגיה אשר אינה ניתנת לכריכה כגון תביעת מזונות קטינים, הרי שמתקיים טעם מיוחד המצדיק סטייה מכלל כיבוד הערכאות. כך קבע כב' השופט שוחט: "לאור האמור לעיל, וביישום הדברים על ענייננו, סבורני כי אף בהנחה מקלה בה לא נראה את האופן בו ניתנה החלטת ביה"ד האזורי שהכריע בסוגיית הסמכות כמקימה "טעם מיוחד" (זאת לאור

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 24-01-27295 נ. נ.
כבוד השופטת עינת גלעד משולם

תיק חיצוני:

העובדה שהחלטה נתינה במעמד צד אחד, מבלי שהתקיים בבקשת המשיב לקביעת סמכות דיון ומבלי שהתאפשר למבקשת להתייחס לאותה בקשה) הרי שה"טעם המיוחד" עולה מתוכנה: מעצם הקביעה כי בסמכות בית הדין הרבני לדון בנושא שעל פניו אינו בר כריכה – מזונות הקטינים. משכך, מצוי המקרה שבפנינו בגדר החריג שנקבע על ידי בית המשפט העליון בהלכת פלמן אמיתי כלל כיבוד הערכות לא יוחל" (פסקה 1).

זה המקום להדגיש, כי הפניית האיש לפסיקת כבוד בית הדין הרבני הגדול בהתאם לסעיף 3 לחוק שיפוט בתי דין רבניים (נישואין וגירושין), תשי"ג-1953, שלפיה, גם בהעדר הסכמה הסמכות לדון במזונות הקטינים היא לבית הדין הרבני בתביעת גירושין כרוכה כדון (סעיף 7) אינה מסייעת בהינתן שמותב זה כפוף להלכות היוצאות מבית המשפט העליון ולפסיקות מנחות של בית המשפט המחוזי.

תוצאה ופסיקת הוצאות

10. בנסיבות העניין ובהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, יוצא אפוא, שהסמכות לדון בתביעת המזונות נתונה לבית משפט זה ולא לכבוד בית הדין הרבני, משכך **הבקשה לסילוק על הסף נדחית.**

משנדחתה הבקשה לסילוק על הסף, **יגיש האיש תשובה עניינית לבקשה למזונות הזמניים עד ליום 25.2.2024.** לא תוגש תשובה במועד הנקוב, תינתן החלטה על יסוד הבקשה בלבד.

פסיקת הוצאות: משנדחתה הבקשה לגופה, ומפאת העובדה שעמדת האיש דחתה את סד הזמנים לבחינת בקשת המזונות הזמניים ומנגד בשים לב לכך שהאיש נסמך על החלטת כבוד בית הדין הרבני וההליך בראשיתו **יישא האיש בהוצאות הבקשה באורח מידתי בסך של 700 ₪.**

תזכורת פנימית – 26.2.2024 (פסיקת מזונות זמניים).

המזכירות תמציא העתק החלטה לצדדים.

ההחלטה ניתנת לפרסום בהשמת שמות ופרטים מזהים.

ניתנה היום, ו' אדר א' תשפ"ד, 15 פברואר 2024, בהעדר הצדדים.

עינת גלעד משולם, שופטת